

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emerie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppel.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi!

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 125.

Brașov, Miercuri 6 (19) Iunie

1907.

Croații nemulțămitori.

In ziua in care s'a deschis noul parlament in Austria, compus pe baza votului universal, și care cu drept cuvânt poartă numirea de parlament al poporului, in dieta din Budapesta, care este și astăzi încă un parlament al privilegiaților, s'a manifestat înăsprirea conflictului dintre Maghiari și Croații, accentuându-se mai mult ca până acum obstrucțiunea ce o fac deputații croați.

Guvernul a început să-și piardă răbdarea în fața atitudinii Croaților, pe când majoritatea și-a pierdut-o de mult. Dovadă ședința agitată de ieri în care s'au ridicat cu toții contra Croaților, a căror postulate au fost susținute de astăzi și de un membru al clubului naționalist spre cea mai mare supărare a kossuthiștilor.

Iritați cum sunt, cei de la putere, văzând că li-se pun în cale piedeci și că lucrurile nu merg așa cum ar dori ei, au fost cuprinși de o mare mânie și amărăciune când unul din deputații naționaliști s'a alăturat la cauza croată. Purtarea intolerantă a celor doi vice-președinți, cari au condus dezbaterile ședinței de ieri, a adus în sine îndouă rânduri călcarea grosolană a regulamentului camerei.

Momentul acesta, când Ugron a strigat cătră Croați că, dacă se dau Vienei să stea mai bine acasă și să nu vie să turbure parlamentul ungar, l'a folosit ministru-președinte Wekerle spre a se adresa Croaților conjurându-i să înceteze de-a înaintea pe calea pe care au pornit. Wekerle a zis că purtarea de față a deputaților croați amenință bunele raporturi dintre națiunea croată și maghiară. Ii pare rău că tocmai atunci când guvernul unguresc a vrut să le dovedească bunăvoința sa, ei umblă să-i pună bețe în roate făcând obstrucție. Dacă nu vor înceta, atunci guvernul se va vedea silit să lua refugiul la cele mai aspre mijloace spre a combate ob-

strucția lor, dar îi roagă să nu periclitizeze bunele relațiuni între ambele țări, de care esti așa mare lipsă.

Imediat după acest discurs al ministrului președinte, Croații au cerut o ședință secretă în care au voit să se lămurească mai bine lucrurile. Atunci s'a văzut că între cei ce au cerut ședința secretă au fost subscriși și câțiva deputați naționaliști. Aceasta a produs un mare reens, ba o turburare chiar în sinul deputaților din majoritate, căci de aici au conchis că s'ar fi încheiat o alianță între Croați și naționaliști.

In ședința secretă, care s'a ținut, s'au făcut însă declarații atât din partea deputaților croați cât și din partea naționaliștilor, cari au liniștit pe Ugron și soți că nu e vorba de-o „alianță trădătoare de patrie“ între Croați și naționaliști. Un Croat a explicat faptul că au fost subscriși și trei naționaliști în cererea pentru ședința secretă așa, că nu erau destui Croați prezenți și de aceea au scris cererea și câțiva dintre naționaliști.

Nu-i așadar nici un pericol de a se alia Croații cu naționalitățile și totuși această alianță ar fi cu mult mai firească decât alianța ce-o încheiaseră Croații cu kossuthiștii și care s'a deochiat așa de iute.

E trist că politica croată n'a înțeles din capul locului marele avantaj, ce l'ar fi câștigat cauza egalei îndreptățiri naționale a popoarelor și prin ea și cauza croată, dacă dela început, adecă de acum patruzeci de ani încă, Croații ar fi ținut să fie aliații sinceri și constanți ai naționalităților.

Sunt puține prospecte în privința aceasta că se vor îndrepta lucrurile de aci încolo.

Chiar ședința secretă ce s'a ținut ieri dă a se cunoaște, că și pe partea croată există dorința de a găsi o modalitate pentru încheierea unui compromis în chestiunea limbei. Pentru pace pledează și un articol al foaii

lui Hollo „Magyarország“ de astăzi. „Trebue să aflăm din nou pacea“, exclamă numita foaie. „Avem lipsă de a aduna puterile noastre. Deodată nu putem să purtăm războiul cu toată lumea. Să nu lăsăm să ne păcălească adversarii!“

Pentru ca să fie pace însă n'ajunge ca Wekerle să asigure, că guvernul este pentru „drept și dreptate“, ci trebuie să se întâmple mai mult și să înceteze înainte de toate dușmănia ce răsufă din tabera kossuthistă.

Deschiderea parlamentului austriac. Eri, Luni, la orele 11 s'a deschis parlamentul austriac, primul parlament al acestei țări ales prin votul universal. Au fost de față toți deputații. Membrii diferitelor partide purtau cocarde distinctiv: creștinii sociali purtau o floare albă, socialiiști o floare roșie, germanii-poporaniiști violete, cehii o floare albă și una roșie. Ședința s'a deschis sub președința primului ministru Beck, care a propus ca președinte pe cel mai bătrân dintre deputați, pe Dr. Funke. Au fost aleși apoi opt secretari, câte unul adecă din cele opt națiuni reprezentate. Deputații români din Bucovina au fost toți prezenți. Intre secretari a fost desemnat și dep. Isopescu-Grecul. Formula de jurământ s'a cetit apoi de către deputați în opt limbi, după naționalități. Toți deputații au răspuns în limba lor. Viitoarea ședință va avea loc Miercuri la orele 12, când Maj. Sa va da cetire mesajului de deschidere.

Noua lege școlară și Slovacii. Se face pregătiri în ministerul de culte și instrucție publică, pentruca noua lege școlară să fie pusă în aplicare cu ziua de 1 Iulie n. c. Eată ce scrie o foaie din Budapesta cu privire la aceasta: Ministrul de culte și instrucție publică, contele Apponyi, a trimis pe profesorul dela școalele reale Dr. Adolf Pachan să cerceteze școalele slovaciști din comitatele Arva, Lipto și Trenčin. Acesta a constatat în raportul său, că cele mai multe din școalele profesionale și comunale slovaciști sunt atât de defectuoase, încât vor trebui să fie închise, iar învățătorii sunt atât de slabi, progresul atât de nemulțămitor, încât se impune transformarea școalelor slovaciști în școale de stat.

sarcina, când zării, nu departe pe ofițer, care privea fără să ne ajute.

— Nu înțeleg, cum un bărbat poate fi atât de nepolitic, exclamai cu năcaz. Regret, că n'am bani la mine, de aceea te rog, d-le, fi atât de bun, și dă sârmanei femei un gologan.

Fața ofițerului se întunecă. Credeam, că voește să se scuze, dar el părea că nu ține de demn să facă aceasta. El își mușcă buzele convulsiv și plecă fără să dea ceva.

Aceasta a fost pentru prima oară, că mi-s'a refuzat o cerere. Mă întorsei foarte supărată la hotel și spusei lui René întâlnirea și el împărțăși cu totul indignarea mea, făgăduindu-mi să ceară socoteală ofițerului. Orbită de mânie îl îmbărbătai să facă aceasta.

Trecu mai mult de o săptămână, fără să vedem pe străin. »Ii este trică să se arate«, zisei și René fu de aceeași părere.

Intr'o seară eu și René ne aflam pe țărmul mării, pentru-ca să privim jocul valurilor spumegânde, când de-odată auzirăm un țipet sfâșiator de ajutor, care ne chemă pe partea cealaltă, unde erau legate scările de fer pentru debarcare. Înaintea noastră sta ofițerul, palid și cu fața desfigurată, strigând cu o voce tremurândă de frică.

— Un om a căzut în apă, acolo, să-riți în ajutor!

Cum se vede se grăbesc tare să ajungă la ținta, ce-o urmărește în definitiv proiectul școlar, după cum a declarat aceasta în cameră raportorul Vertan și ministrul Apponyi.

Din dieta ungară.

Suprimarea libertății cuvântului. — Ședința secretă.

Ședința de ieri, Luni, a dietei a fost foarte sgomotoasă. Vicepreședintele Rakovski a detras fără motiv cuvântul deputatului naționalist Dr. Șt. Pop și dep. croat Cerovaț. Iată unele amănunte despre de-cursul acestei ședințe:

După croatul Bauer a luat cuvântul dep. Dr. Stefan Pop, care zice, că nu are nici un rost junctivul, care s'a declarat față de aceste două proiecte. Să-i ajutăm pe oamenii mici și slabi...

Pres.: Te rog să nu te abați. Nu e chestie de oameni mici și slabi.

Pop: Soartea acestora se află în mâna unui ministru cuminte, decât care nimeni nu știe mai bine cum să amâne o chestie. (Președ. îl somează pe orator să nu facă abateri). (Voci: Lăsați-l. Acesta barem vorbește ungurește! — Mai bine să vorbească în limba croată Croații, decât să auzim vorba maghiară din gura acestor lipitorii)

Pop: Nu pot să nu-mi exprim mirarea față de acest procedeu. În legătură cu proiectele, cari sunt luate în dezbateri s'au trimis camerei petițiile multor organizații de muncitori, cari de asemenea sunt puse la ordinea zilei. (Preș. îl somează din nou pe orator, ca să vorbească mai tare).

Pop: Recunoaște, că în unele privințe trenurile sunt întreprinderi private. Dar ele îndeplinesc și funcții publice. Pentru aceea de pildă în Austria e sistemizat un minister al căilor ferate. Oratorul ilustrează mai pe larg starea mizeră a lucrătorilor dela trenuri și arată cu date, că stări mai deplorabile ca la acești muncitori nu se află în lume. Cei mai mulți tuberculoși și reumatici ies dintre aceștia. Protestează, ca statul prin »acorduri« să exploateze puterea muncitorilor, să le stoarcă sucul vieții, prin ce înainte de vreme își pierd și viața și mulți dintre ei devin incapabili de a-și câștiga pâinea. Resumează pretensiunile muncitorilor, ca, anume după un serviciu de un an să fie definitiv aplicați, ridicarea plății cu 20 la sută, zidirea cvartirelor muncitorilor și alte ameliorări însemnate. Spune, că e timpul suprem, ca lucrătorii

Il privii cu dispreț și René zise:

— Un bărbat s'a înecat și d-ta te mulțumești, să te bocești ca o femeie și să-ștrigi după ajutor...

Zicând aceste se desbracă repede de haină și alergă. Trei marinari îi ajutară și toți patru traseră cu puteri unite pe nenorocit din apă. Oamenii, cari alergară încoace, încunjurară pe salvatori și pe cel salvat, pe când eu și cu René rămăserăm cu ofițerul. Fața sa frumoasă era palidă și corpul lui tremura nervos. Paloarea sa și tremurul său erau într'un contrast atât de viu față de statura sa uriașă și puternică, încât René observă în ton batjocurilor:

— Dacă te-aș ține de viteaz, te-aș face să înțelegi disprețul meu nu numai prin vorbe.

Ofițerul îmi aruncă o privire, care mă atrase, dar în același timp mă și făcu să mă retrag. După aceea, ca și cuprins de o durere grozavă, își închise ochii, obrăjii erau ca cenușa, tremura din tot corpul. Totuși nu răspunse.

Tăcerea lui mă revoltă, și într'un acces de decepțiune, mânie și curiozitate nu credeam instinctiv, ca un bărbat plin de forță ar putea fi atât de laș, și de aceea voiam să-l aduc la paroxism și mă adresaui lui René, în ton batjocurilor:

— Păstrează-ți palmele morale, d-nul

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Ofițerul.

De Charles Foley,

Intr'o seară invitaseam la mine pe d-șoara Vaubert împreună cu vărul ei René și cu alți amici și cunoscuți. Conversația era foarte animată și René puse în-trebarea:

— Cine se poate lăuda, că n'a fost niciodată în viața sa nedrept și crud?

Ședeam lângă d-șoara Vaubert, care la aceste cuvinte deveni palidă. O trăsătură de durere se ivi la colțurile gurii ei. Ca și când ar fi voit să alunge o amintire urâtă, își netezi cu mâna tâmpelile și apoi zise încet și cu o voce plină de duioșie:

— Da, este adevărat. Chiar eu, care trec de o flință cu inimă bună, am fost odată în viața mea crudă, ah, foarte crudă!

Și fără a mai aștepta s'o întrebăm, ea povesti cu o voce plină de emoțiune:

»Era la coasta normanică, urde pe-trecream vara. Locuiam în hotel, mama, René și eu. Eram încă foarte tânără și știam, că eram frumoasă. Această conștiință mă făcu puțin cam mândră și îndrăzneată.

Intre oaspeții hotelului îmi plăcea numai un singur domn. Era un bărbat

cam de 30 ani, foarte frumos, svelt, elegant, cu trăsăturile feței nobile și pline de expresiune. El avea alurele unui ofițer. Tot ceea-ce știam despre el era, că servitorul său îl servea în cameră, că el întotdeauna se preumbla singur și totdeauna învâlit cu aceeași manta de ofițer, lungă și neagră. El părea a fi cu totul necunoscut. Toate aceste mi păreau adevărat interesante.

Ii încrucisam adeseori drumul și mă încercam în mod ostentativ să leg cu el o conversațiune. Credeam, că văd în ochii săi mari și sinistri o licărire de fulger.

Intr'o zi prefăcându-mă distrasă lăsai mânușa să cadă. El observă aceasta, observai fața sa perplexă, dar trecu mai departe fără ca să ridice mânușa. Din acest moment el mă evita. Când mă zărea fugea. Vărul meu René observa aceasta și nu cruța de loc pe pretinsul său rival cu observații batjocuritoare. Și eu mă încercai să ridiculizez purtarea ofițerului, care mă jenea și mă ofensa. Vanitatea ofensată se prefăcu în curând în antipatie și apoi într'o violentă repulziune.

Intr'o dimineață, după o preumblare scurtă și singuratică, întâlnii pe drum o femeie bătrână, care ducea găfâind un sac de fân, în care se afla și ghindă uscată. Obosită bătrâna se încercă să slăbească legăturile sarcinei de pe spinare, dar sacul cu fân căzu jos și ghinda se împrăstie. Mă plecai și ajutai bătrânei, ca să-și ridice

să fie mulțumiți. Trecând la pragmatică spune, că prin aceea toți impiegații, fie chiar și servitori aplicați pe o zi, sunt oficialități publice, se schimbă în unele părți esențiale, deci legea criminală și Curia va fi îndoit în sărcinată.

Președintele Rakovszky îi detrage cuvântul. (Sgomot. Voci: Cum se poate? De ce i-a suprimat cuvântul?)

Stefan C. Pop: Cer cuvântul în chestie de regulament.

Preș. se face că nu aude și acordă cuvântul dep. croat Cerovăț, care vorbește în limba croată contra proiectelor. Pe la ora 12 și jumătate cere să i se dea pauză. Președintele Návay nu încuviințează această cerere, cu toate, că e obicei să se dea o pauză pe timpul acesta. Croații protestează și fac sgomot. Cerovatz cere din nou să i se acorde o pauză.

Președintele îi suprimă cuvântul pe motiv, că cilește.

Dep. A. Vlad cere cuvântul în chestie de regulament și arată că i-s-a făcut nedreptate d-lui St. C. Pop când i-s-a suprimat cuvântul. Citează cuvânt de cuvânt stenogrammele pentru a arăta că nu s-a făcut nici o abatere dela chestia, care e la ordinea zilei. Suprimarea cuvântului a fost absolut contrară regulamentului. Președ. îl întrerupe pe d-l Vlad tot la a doua vorbă.

Dep. A. Vlad repetă cu și mai multă hotărâre, că s'a violat regulamentul.

Dep. Dușan Popovici: (croat) Vorbește în chestie de regulament. Preș. îl întrerupe mereu.

Deputații maghiari vreau să-l silească a vorbi ungurește.

Ministrul Wekerle: Dvoastră vreți spargerea unității de stat a Ungariei. Până acum am primit cu răbdare purtarea Dv. și eu rog camera ca și de aci încolo, până la un anumit timp să nu-și piardă acest calm. Dar pe Dvoastră (se adresează Croaților) vă rog cu toată seriozitatea, ca în interesul bunelor raporturi dintre Ungaria și Croația, să vă lăsați de purtarea aceasta, pe care o dovedeți acum. Acum vă rog, dar dacă va fi nevoie voi ști să procedez și cu fapte.

În acest timp d-l Supillo îi prezintă președintelui o coală semnată de douăzeci deputați croați și de ai naționalităților, prin care se cere ședința secretă, care se încuviințează.

În **ședința secretă** dep. Lengyel Zoltan zice că deputații croați fac abuz de dreptul, pe care îl au înscris în lege. El face tot ce fac numai ca să ațâțe poporul. Camera este datoare și are dreptul să procedeze cât mai drastic față de unii ca aceștia.

Preș. (Návay) scuză procederea președintelui. Face apel la ai săi, ca să fie cel puțin ei mai calmi, aflându-se în fața unei coaliții imorale, cum este aceea a naționalităților cu Croații. Dep. Dușan Popovici zice că nu e aici nici o coaliție între naționaliști și Croați. Naționalistii au scris coala numai fiindcă nu erau destui Croați. Au cerut ședința secretă, pentru ca să se poată discuta mai calm asupra nedreptății, că se suprimă cuvântul oratorilor fără pic de motiv.

Dep. A. Vlad declară de asemenea că nu există o coaliție formală între Croați și naționalități. Au cerut și naționalitățile ședința secretă, fiindcă i-s-a suprimat cuvântul și unui orator de al lor.

Dep. Franjo Supillo constată că sunt momente istorice aceste. Poate peste vreo n'ar avea măcar curajul să ridice mâna, ca să îi le plătească.

Abia rostisem aceste vorbe, când mă retrăsei și cu groază recunoscu brutalitatea vorbelor mele.

Străinul murmură, cu voce întreruptă ca de suspine, al cărei ton nu-l voiu uita nici odată: »Nu sunt laș, dar d-ta ești crudă! Vezi afla secretul meu, care este o rușine pentru mine, căci eram atât de mândru pe puterile mele. M'a costat mult, de a-mi mărturisii nenorocirea, căci nimic nu mă chinuște mai mult decât de a stărni compătimire. Dar d-ta ai voit așa.

El își dădu mantaua la o parte și eu îmi întorsei capul cu groază: ambele sale brațe erau grozav de mutilate.

»Am luat parte la războiul dela 1870, unde mi-am pierdut ambele brațe... Nu sunt lașic, zise el încodată într'un ton, care-ți sfășia inima...

Inima mi se strânse de durere și nenorocitul dispăru, mai înainte de a afla puterea, să-l rog de iertare, atât de conșternați eram de ceea ce făcusem.

D-șoara Verbert tăcu și două picături mari de lacrimi se rostogoliră pe obraji ei palizi.

trei patru zile veți scăpa pentru totdeauna de auzul neplăcut al vorbeli croate. (Voci: Amenință obraznicul!)

Dep. Ugron Gábor zice că câți se ridică aici împotriva maghiarilor au întămpinat până acum o răbdare asiatică din partea Maghiarilor. Dar să știe în Maghiari că zace ascunsă și o furie asiatică! Și să știe că atunci când aceasta se va deslăntui va rupe, va zdrobi, va nimici tot ce-i va cădea în cale. Cere ca Supillo să-și explice cuvintele amenințătoare.

Se deschide apoi din nou ședința publică și se fixează ordinea de zi a ședinței celei mai apropiate.

Alegerile parlamentare în România. Alaltăieri au avut loc alegerile de balotaj ale colegiului I. de cameră. Au fost aleși: I. Lahovari (cons.) în Vlașca, I. Stavri Brătianu (lib.) în Dâmbovița, C. Părăianu (lib.) în Gorj și Th. Popescu (lib.) în Romanai. Eri, Luni, s'au făcut alegerile de balotaj ale colegiului II. de cameră pentru cinci locuri.

Programa pentru deschiderea sesiunii extraordinare a Corpurilor legiuitoare române. Joi la orele 11 de dimineață se va celebra un Te-Deum la Mitropolie, în prezența d-lor senatori și deputați, d-lor miniștri, Înaltei Curți de casațiune, Înaltei Curți de conturi, curților, tribunalelor, corpului profesoral, autorităților administrative, militare, consiliului comunal și camerei de comerț. La orele 11 jum. înaltele corpuri și autorități se vor întruni în sala ședințelor adunării și vor ocupa: Înaltele Curți de casațiune și de conturi tribuna a doua, în dreapta tribunei diplomatice. Curțile, tribunalele, corpul profesoral, autoritățile administrative, comunale și camera de comerț tribunala oficială. La orele 12, d-l președinte al consiliului, în numele Maiestății Sale Regelui, va da citire mesajului regal de deschidere a sesiunii, după care Corpurile legiuitoare proced îndată la începerea lucrărilor. D-nii senatori trec la localul Senatului.

Programul social-democraților din Austria.

La finele săptămânei trecute, în ajunul întrunirii Reichsrath-ului, partidele și fracțiunile diferite ale noului parlament, au ținut conferență spre a se constitui și a discuta programul activității pentru periodul prim al parlamentului.

Despre constituire am adus câteva amănunte în numărul trecut al foaiei noastre. Astăzi voim să arătăm, care este programul uniunii social-democratice, cel mai mare partid după al creștinilor-sociali.

În conferența de Sâmbătă social-democrații au hotărât, ca după propunerile de urgență, ce le vor face din cauza abuzurilor săvârșite la alegerile din Galizia etc. să adreseze o interpelațiune guvernului, întrebându-l, ce atitudine va lua, dacă se va dizolva Duma rusească, în fața neliniștii ce va domni în Rusia din cauza aceasta și Europa fiind amenințată cu incurcături internaționale; apoi va întreba ce poziție va lua față cu nouăle pretenziuni financiare ale guvernului rusesc.

Vor fi invitate și celelalte partide ale camerei, să subscrie această interpelație. După aceea uniunea social-democrată a dezbătut toate chestiunile pe terenul legislației, al politicii sociale și a școlilor. Au luat în discuțiune și estinderea dreptului electoral asupra femeilor, apoi reducerea limitei de etate, la 21 ani, pentru alegători.

S'a făcut o propunere pentru casarea §. 14 din constituție, apoi o propunere pentru reducerea serviciului militar la 2 ani pentru ajutorarea celor chemați la exercițiul de arme, în fine o propunere pentru desființarea pedepsei de moarte.

Disolvarea Dumei imperiale rusești.

Manifestul imperial.

Manifestul imperial publicat Duminică zice în substanță, că a doua dumă a fost chemată pentru a contribui la potolirea spiritelor în Rusia, principalmente prin opera legislativă, fără de care e cu neputință viața statului și perfecțiunea regimului său. În al doilea rând prin cercetarea bugetului, care determină o regularitate în economia națională; în fine, prin uzul rațional al dreptului de interpelare a guvernului în scop de a întări peste tot adevărul și justiția. Acestea au fost ideea și voința noastră atunci, când am acordat nouă principii în viața statului.

Spre marea noastră mâhnire o parte considerabilă din cea de a doua dumă nu a justificat așteptările noastre; mulți trimiși ai națiunii s'au pus să contribuie prin munca lor, ca prin o tendință manifestă să mărească turburările și să contribuie la descompunerea statului. Din această cauză duma, sau că nu discuta de loc vastele măsuri elaborate de către guvern, sau că întârzia discuțiunea lor, sau că le amăna nedând înapoi nici chiar, când era vorba de a se pedepsi apologia manifestă a crimelor și în particular sămănătorii de turburări în armată.

Duma nu a dat un concurs moral guvernului spre restabilirea ordinii în Rusia și țara suferă oprobiul unei epoci criminale și de desordini. Lipsa de cercetare a bugetului a provocat piecedi în satisfacerea la timp a nevoilor vitale ale poporului; dreptul de a interpela guvernul a fost transformat într'un mijloc de luptă în contra guvernului, provocând neîncrederea într'ansul în marile mase populare. În sfârșit un act a fost comis unic în analele istoriei: autoritățile judecătorești au descoperit un complot a unei părți din dumă în contra statului și a puterii împărătești, însă atunci când guvernul a cerut excluderea temporară până la sfârșitul judecării a celor 55 de membrii ai dumei, inculpați pentru crime și arestarea celor mai compromiși dintre dânsii, duma nu a executat imediat această cerere legală a autorităților, cari nu admiteau nici o amânare.

Toate acestea ne-au făcut ca prin ukazul către senat din 16 Iunie să dizolvăm pe cea de a doua dumă și să fixăm termenul pentru convocarea unei nouă dume pentru 14 Septembrie, însă încrezător în iubirea de patrie și în spiritul de stat al poporului nostru, constatăm că cauza nesuccesului în două rânduri în activitatea dumei este datorită imperfecțiunii noii legi electorale. Această instituțiune se complexă cu membrii, cari nu erau adevărații reprezentanți ai trebuințelor și dorințelor poporului. Prin urmare lăsând în vigoare toate drepturile date supușilor noștri prin manifestul de la 30 Octombrie 1905 și având în vedere legile fundamentale, am luat deciziunea de a modifica procedarea de chemare a aleșilor poporului în dumă. Duma trebuie să fie rusă prin spiritul său.

Celelalte naționalități, cari fac parte din imperiu, trebuie să aibă reprezentanți ai trebuințelor lor în Dumă, însă ei nu trebuie să apară și nu vor mai apărea într'un număr, ca să le dea puțința de a fi arbitrii în chestiunile pur ruse. În limitele statului, acolo unde populațiunea nu a atins o dezvoltare civică suficientă, alegerile pentru Dumă trebuie să fie suspendate. Numai puterii, care a dat prima lege electorală, puterii istorice a țarului, aparține dreptul de a abroga această lege și de a o înlocui prin una nouă. Dumnezeu ne-a dat puterea noastră împărătească asupra poporului nostru; în fața altarului său reluăm destinele statului rus. Încrezători în aceasta luăm firma deciziune de a duce până la sfârșit marea operă începută de noi pentru reformarea Rusiei, căreia îi dăm o nouă lege electorală.

Dela credincioșii noștri supuși așteptăm un unanim și viguros serviciu pe această cale indicată de noi patriei, ai cărei fii sunt sprijinul forței, mării și gloriei sale.

Noua lege electorală rusă.

Noua lege electorală publicată lasă neatins bazele generale ale legii actuale. Alegerile se vor face ca și până acum prin adunări speciale ale alegătorilor claselor populare.

Nici o clasă și nici o persoană, care a posedat până acum dreptul electoral, nu-l pierde și toți vor lua parte la alegerea membrilor Dumei în ordinea actuală. Deosebirea dintre legea nouă și cea veche este, că la fiecare clasă a populațiunii anume: proprietari, țărani, orășeni, lucrători va fi asigurat un număr nominal de reprezentanți în noua Dumă. De altă parte legea acordă claselor inteligente oare-care preferință, mărind numărul alegătorilor lor în adunările electorale în comparațiune cu clasele neinteligente.

Numărul reprezentanților populațiunii dela hotare, din Polonia și Caucaș, unde populațiunea nu înțelege comunitatea de interese cu interesele populațiunii adevărat ruse, va fi redus. Spre hotarele Turkestanului și în stepe alegerile vor fi suspendate temporar.

Noua lege electorală depărtând caracterul extrem al legii actuale promite să creeze o Dumă cu un stoc de deputați, cari au deja experiență în administrațiunea autonomă locală și cari sunt obicinuiți cu munca pacifică și liniștită.

STIRILE ZILEI.

— 5 Iunie v.

Adunarea generală a Asociațiunii. Despărțământul Bistrița al Asociațiunii în înțelegere cu inteligența din Bistrița în ședința ținută în 11 Iunie n. a. c., au invitat comitetul central al Asociațiunii, ca anul acesta să țină adunarea generală a Asociațiunii în Bistrița. »Rev. Bistriței« e informată, că comitetul central al Asociațiunii a primit această invitare.

Dela curtea regală română. Prințesa Elisabeta și prințesa Marioara și prințipele Nicolae vor pleca astăzi de dimineață la Sinaia, unde se vor stabili la Castelul Foișor.

„Liga culturală“, secția București a ținut ieri dimineață o adunare generală spre a alege delegați pentru congresul anual al Ligei, ce se ține în ziua de 10 Iunie a. c. Au votat 64 membri și au întrunit majoritate de voturi următorii d-ni, proclamați delegați pentru secția București: dr. C. Andronescu, Gr. Angelo, S. G. Bolintineanu, Gh. Bursan, avocat, C. Davidescu, inginer, Gr. Duca, avocat, Petre Dulfu, profesor, Căpitan D. T. Florescu, Al. Lepădatu, Al. Lupășcu, avocat, Gr. Maniu, avocat, M. Pandele, Pop St., profesor, V. Stănceanu, inginer, Șefendache, general Al. Tell, St. Teodorian, avocat, V. Urseanu, profesor universitar, A. Vanicu și St. Lambru.

Proprietarii de păduri săcui la guvern. Proprietarii de păduri din săcuime au trimis o delegație de 200 membri la ministerul de agricultură, pentru de a ruga pe ministrul să delăture multe neplăceri și greutăți, la cari sunt supuși prin manipularea pădurilor. Delegația au condus-o deputații Zoltán Brázay, Albert Kovácsy, George Nagy, Iosif Simkó și Vilmos Sümegyi. Ministrul Darányi le-a promis că va sana relele de cari se piâng. Delegația s'a prezentat apoi la Kossuth, care și-a exprimat marea lui bucurie, că vede în jurul său Săcui. Seara delegații s'au adunat într'un restaurant, unde deputații George Nagy, Vilmos Sümegyi au dat lămuriri cu privire la declarațiile ministrilor.

Examenul de maturitate la gimnaziul din Blaj. La examenul de maturitate ținut la gimnaziul din Blaj în 7—12 Iunie n. sub președința directorului suprem Kunc Elek, fiind delegat consist. Canonice Al. Uilecan, au fost admiși 46 elevi, din aceștia 2 au fost respinși pe un an, iar 1 pe trei luni, din cei 43 au fost declarați maturi cu eminentă: 5, anume: Ioan Georgescu, Laur. Giurgiu, Const. Roșcău, Ales. Lupean și Ioan Pop, — cu bine 8: Em. Cosma, Nic. Dănilă, Traian Dengeh, Vict. Neamț, Ales. Pop jun., Ales. Pop sen., Ioan Precup și Ștef. Suci, — maturi 20: Nic. Boeriu, Ion Brad, Vas. Câmpean, Gh. Chelemen, Nic. Coșba, Longin Corcheș, Horaț. Deac, Ilarie Debău, Tr. Fărcaș, Ales. Gherman, Vas. Moldovan, Teod. Pădurean, Val. Popovici, Aurel Rimbaș, Dav. Rus, Em. Șinca, Ilie Tănăsău, Vict. Tătuțea, Tr. Tomuș și Pavel Țițonea; — relegați pe 3 luni 10.

Prințul Bulgariei în București. Luni dimineața la oarele 10 și jum. Prințipele Ferdinand al Bulgariei, a sosit în București cu trenul de Giurgiu. Prințipele a descins la halta Cotroceni, unde a fost întâmpinat de regele Carol, prințesa Maria, prințipele Carol, micile prințese Elisabeta și Maria, Casa civilă și militară a principelui moștenitor, I. Kalinderu și Emil Petrescu, prefectul poliției. Prințipele Ferdinand al Bulgariei a descins din vagon, însoțit de aghiotanții săi și d-l Ioan Th. Ghica, prefect de Vlașca, care l'a însoțit dela Giurgiu. După-ce s'a îmbrățișat cu regele Carol și a salutat pe cei de față, Suvranul Bulgariei, care era îmbrăcat civil, s'a urcat în automobil cu regele și însoțit de cei de față, s'a dus la palatul Cotroceni. La oarele 12 fără 10 minute, Prințul Bulgariei s'a urcat în automobil cu regele și urmat în alt automobil de prefectii Emil Petrescu și Ioan Th. Ghica, s'a dus la palatul regal, unde a luat masa. La scara sălei tronului, prințipele a fost întâmpinat de Casa civilă și militară a regelui și de d-l Ioan Th. Kalinderu. Onorurile militare au fost date de o companie din reg. 4 Ilfov Nr. 21, cu muzică și drapel. La sosirea Suvranilor în curtea palatului, muzica a intonat imnul național bulgar și trupa a prezintă armele. La oarele 5 și 50 d. a. Prințipele Ferdinand al Bulgariei a plecat în străinătate cu trenul de Arad, prin gara de Nord.

Mare festival bisericesc. În prima zi de Pășalii — scrie »Unirea« — se va face o mare sărbătoare religioasă. În sunet de trea scuri va porni procesiunea la Curtea arhiepiscopescă după Mitropolitul, care

va pontifica sf. liturgie, încunjurat de o splendidă asistență. În decursul sfinteii slujbe, se va executa frumoasa liturgie a iubitelui măiestru Iacob Mureșianu pe 3 coruri simultane, (cor de copii, bărbătesc și mixt).

Despre un proces, ce s'a intentat foaiei »Revista Bistriței« pentru reproducerea unei părți din vorbirea cu care Inalt Prea Sfinția Sa Metropolitanul Meșianu a deschis sinodul arhidiecezan în anul acesta, s'a făcut multă vorbă prin foile din Cluj. Știm că procurorul din Cluj, s'a aflat îndemnat a desmînți, că ar fi intentat proces de presă revistei din Bistrița, pentru amintita vorbire. Adevărul este că procesul nu l'a intentat procurorul din Cluj, pentru că nu este un proces de presă, care aparține curții cu jurați, ci este intentat de tribunalul ordinar din Bistrița. Iată cum explică cazul »Tel. Rom.« din Sibiu, care, arătând, că cu această ocaziune s'a surlat de unele foi și chestia vinovăției Metropolitanului, scrie: Ca de regulă, s'a făcut și aci din țanțar — armăsar. Vorbirea Inalt Prea Sfinției Sale e de cuprins politic, însă nu agitatoric; iar »Revista Bistriței« e foie fără cauză, foie care n'are îndreptățirea să publice nimic ce se referă la politică. I s'a făcut deci proces de transgresiune, pentru abateră de la lege, fiindcă a publicat lucruri politice în coloanele ei nepolitice, iar nu pentru agitație; prin urmare, vinovăția ori nevinovăția metropolitanului nostru nu stă în nici o legătură cu procesul foii »Revista Bistriței«.

Demonstrație antimaghiară. E interesant raportul ce-l publică foile din Cluj, despre meetingul ce era să se țină în sala dela »Dacia« în București, de către studenții universitari, în cazul Vaida. Se spune în această știre, că meetingul s'a ținut, că s'a protestat în contra procedurii maghiarilor; că s'a aranjat apoi o procesiune, cortegiul trecând prin străzile: Carol, str. Victoriei și str. Lahovary; mai spune că mulțimea ajungând înaintea statuei lui Rosetti, aici ar fi fost din nou înjurați Maghiarii; în fine arată, că poliția a luat la goană pe demonstranți, după ce au ajuns înaintea acestei statue. Acest raport fictiv e prematur, căci precum știm, meetingul nici nu s'a ținut, ci a fost amânat, dar el caracterizează graba, cu care ripoterii din Budapesta anticipează evenimentele de natura aceasta. S'au grăbit a arăta în colorile cele mai urite dispoziția, ce ar domni în București contra Maghiarilor, deși bine știu că frații noștri de dincolo nu nutresc nici o dușmănie față de poporul maghiar, ceace dovedește și tratamentul uman și liberal, de care se bucură Maghiarii din România. Nici studenții universitari din București n'au voit să protesteze contra poporului maghiar, ci numai în contra sistemului de prigonire, prin care se atăță mereu acest popor în contra Românilor și a celorlalte naționalități și nu-l lasă să trăiască în pace cu aceste popoare.

Promosiune. D-l Constantin Sulică a fost provocat Marția trecută la universitatea din Budapesta, doctor în litere și filozofie *summa cum laude*. D-l Sulică a fost bursier al fundațiunii Gozdu, și a fost crescut în colegiul Eötvös din Budapesta.

Corporațiunea de meserii din Brașov, ține Duminecă în 23 Iunie la 2 oare d. m. în sala cea mare a casei de meserii (Gewerbeverein), o ședință extraordinară cu următorul program: 1) Cuvântare prezidențială. 2) Modificarea statutelor. 3) a) Ordinea de administrare a corporațiunii. b) Ordinea comisiei de examinare a lucrătoarelor. c) Ordinea comisiei de examinarea a ucenicilor. d) Ordinea comisiei de împăciuire. e) Ordinea comisiei de sfătuire. f) Ordinea comisiei de mijlocire a personalului. g) Ordinea pentru cele 10 despărțăminte speciale. 4) Alegerea a doi membrii contabili și un membru de comitet. 5) Propuneri.

Caz mare a făcut foaia locală maghiară kossuthistă »Brassói Hirlap«, fiindcă câțiva elevi de la școlile române din Brașov, asistând azi-săptămână la examenul de gimnastică al școlilor reale de stat de aici nu și-au luat de pe cap chipurile, când s'a cântat la sfârșit »Szózat«-ul și fiind apostrofați de un asistent din apropierea lor școlarii s'au depărtat. Din cauza aceasta numita foie a făcut mare șgomot, a scris și un articol de fond, aducând întâmplarea cu totul neînsemnată de mai sus în legătură chiar cu cazul Vaida etc. Aceasta a făcut-o foie »Br. Hirlap« cu toate că însăși a recunoscut, că la cântarea de la începutul examenului a »Himnuz«-ului și-au descoperit capul și elevii români dimpreună cu toți cei de față, apoi recunoaște, că n'a fost vre-o demonstrație intenționată, ci lucrul s'a petrecut numai

întâmplător. De ce dară atăta tapaj și și atăta șgomot pentru un lucru, care chiar și în cazul când li-s'ar fi atribuit școlarii acel fapt drept păcat — se putea rezolva pe calea cea mai dreaptă și firească prin aceea că directorul școlii maghiare ar fi atras atențiunea direcțiunii școlii române asupra observărilor ce le-a făcut. Dar șgomotul a fost intenționat se vede, pentru că pe calea aceasta să facă presiune asupra autorității școlare române, ca să pedepsească pe elevi, cari de sigur n'au avut nici o intențiune demonstrativă, ear de altă parte pentru a atăta în contra institutelor noastre. Ne pare rău, că corpul profesoral de la școlile române a dat prea mare importanță faptului, sub presiunea șgomotului, ce l'a făcut numita foie maghiară pedepsind pe școlarii amintiți. Credem, că o admonițiune, ca în viitor să fie cu mai mare atențiune în asemenea cazuri, era de ajuns, căci neavând intențiune rea nici nu există un substrat obiectiv pentru pedeapsă. Cei de la »Brassói Hirlap« ar putea la rândul lor să fie mai puțin susceptibili cu deosebire când nu pot nega, că prin animositatea și ura ce o dovedesc în totdeauna, când e vorba de școlile române și școlarii români, nu propagă nici decum spiritul toleranței și al respectării reciproce. Limbagiul violent contra Românilor, de care s'a folosit la alte ocaziuni foaia numită maghiară generalizând niște cazuri mici, nu e de așa, că s'o îndreptățesc a se arăta atât de senzibilă.

Adunarea Asociațiunii la Preșmer. Primim spre publicare următorul anunț: Toți acei prea stimați domni, cari doresc a lua parte la adunarea generală a despărțământului I Brașov al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ce se va ține anul acesta, Luni, a doua zi de Rosalii în comuna Preșmer și cari vor a lua parte și la masa comună să binevoiască a se anunța prin o carte poștală la subscrisul, ca astfel să se poată lua dispozițiunile de lipsă atât pentru masă cât și pentru trăsuri la gară. Anunțurile să se facă cel mult până Sâmbătă înaintea Rosaliilor. Preșmer-Prăzsmăr p. u. în loc. în 5/18 Iunie 1907. Irodion Frates, învăt. dirig.

Meseriașii din Bucovina. Săptămâna trecută s'a înființat în Bucovina o nouă societate românească, »Reuniunea meseriașilor români din Cernăuți și suburbii.« În adunarea constitutivă, care s'a ținut Vineri în Cernăuți s'a ales următorul comitet: președinte Dimitrie Bucevschi, vice-președinte Vasile Chichifoi, secretar I. George Baltes, secretar II. George Piteic, cassar A. Ursu, bibliotecar I. Feldeorean, controlor G. Abageriu.

Inaugurarea Sanatoriului »S-ta Elisabeta«. Duminecă dimineața la oarele 10, s'a făcut cu o deosebită solemnitate inaugurarea sanatoriului »S-ta Elisabeta« dela gosea, despre a cărui înființare am vorbit la timp. Acest sanatoriu este un institut modern, care poate concura cu cele mai mari institute similare din străinătate. Invitațiile fiind făcute pentru oara 10 dimineața, la această oară vasele saloane ale localului ce se inaugura, erau pline de un public distins și numeros. La oarele 10 și jum. în automobil a sosit principesa Maria, însoțită de d-na Greceanu și peste câteva minute, tot cu automobilul a sosit și regina Elisabeta, însoțită de d-nele Bengescu și Poenaru. Regina și principesa moștenitoare au fost întâmpinate de d-nii Emil Costinescu, ministru de finanțe, Al. Marghiloman, Mauriciu Blank și I. G. Saita, membri în consiliul de administrație, d-ra Varlam și mai multe doamne. Asistența a trecut apoi pe largul peron al Sanatoriului, unde s'a oficiat un serviciu divin de mai mulți preoți. D-l dr. Marinescu, directorul institutului, a rostit apoi o importantă cuvântare-conferință, făcând să releasă avantajile înființării unui asemenea sanatoriu și binefacerile ce e merit să aducă prin modernele lui instalațiuni. După ce d-l profesor dr. Marinescu a declarat sanatoriul deschis, regina a deschis ușa principală cu o cheie de aur și s'a început vizitarea întregului local, care e splendid instalat. La oarele 12 și jumătate solemnitatea s'a terminat, când regina și principesa Maria au plecat încântate de cele văzute.

Poliția din Careii-Mari în grevă. Se anunță din Careii-Mari, că polițiștii de acolo au demisionat din serviciul lor pe ziua de 1 Iulie a. c. În urma aceasta, orașului nu-i rămâne alta, pentru a combate greva polițiștilor, decât sau a le împlini cererile ce le-au expus în memorandumul lor, sau să primească demisiunea și să numească alți noi polițiști în locul lor, ceea-ce nu va fi lucru ușor de executat, având în vedere scurțimea timpului.

Pentru ținerea caprelor — scrie »Rev. Bistr.« — se observă o mișcare generală în cele 44 comune grănițrești din fostul district al Năsăudului în urma opreliștei date de direcțiunea silvanală din Bistrița, ca caprele peste vară să nu se scoată la munte. E vorba, ca o deputațiune monștră să se prezinte la directorul de păduri și la ministrul de agricultură, ca să ceară ridicarea opreliștei păgubitoare pentru economia celor 44 comune.

Primar al orașului Bistrița a fost ales zilele trecute d-l Fr. Schreiber, protopretor în Sighișoara.

»Reuniunea sodailor români din Sibiu« va aranja o Convenire socială împreună cu cântări și joc Duminecă, la 23 Iunie st. n. 1907 în »Unicum«. Corurile se dirigează de d-l Candid Popa, învățător la școala de aplicație de pe lângă seminarul »Andreian«. O parte a eventualului venit curat este destinat pentru fondul »Masa învățăceilor meseriași«.

Biblioteca Academiei române. În decursul lunii Maiu au fost consultate următoarele cărți din biblioteca Academiei române: a) Cărți tipărite: cerute cu buletine 2555 volume de cătră 813 cetitori, împrumutate 26 volume de cătră 10 cetitori, total 823 cetitori, 2381 volume. Aflătoare în sala de lucru: Cărți 1773 volume, reviste române 10; b) Manuscripte și documente: manuscripte de cătră 31 cetitori 144 vol., documente de cătră 27 cetitori 855 vol., cărți vechi românești (1508—1830) de cătră 21 cetitori 27 volume.

Exerciții de tir. În zilele de 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27 și 28 Iunie, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 17, 18, 19 și 20 Iulie, vor avea loc în Poiană exerciții de tir cu soldații regimentelor staționate din Brașov. În zilele sus amintite, e interzis a călca teritoriul Poianei.

Concert. De azi începând va cânta fiecare zi o capelă de dame din Budapesta în restaurantul »Transilvania«. Inceputul la oarele 8 seara. Intrarea gratuită.

NECROLOG. În Nireșiu a încetat din viață în 15 Iunie n. Silvia Siancu născ. Marinceșiu preoteasă gr. cat. în Cuteiușiu-Mireșiu după lungi și grele suferințe, înpărțită fiind cu sf. sacramente ale murrubunzilor. Rămășițele pământești s'au astruca Marți în 18 Iunie a. c. la 1 oară în cimiterul bisericeii din loc. Fie-i țărâna binecuvântată și amintirea în veci neuitată! Pe defuncta o deplâng Eugeniu Siancu ca soț, Romulus și Georgina ca fii, văd. Iuliana Marinceșiu ca mamă, Cornelia Veresmortean ca nepoată, Ioan Siancu și familia ca socru, Simion Marinceșiu ca unchi și familia.

ULTIME STIRI.

Budapesta. 17 Iunie. Ministrul agriculturii e foarte alarmat de faptul că socialiștii, răspunzând provocării guvernului, care a disolvat câteva organizații de ale muncitorilor, au hotărât să provoace greva în timpul secerișului. S'au dat circulări în țeară de a se preveni marile pagube ce s'ar aduce agriculturii fie printr'o grevă agrară, fie și numai prin proclamarea grevei într'un timp nepotrivit pentru lucrul câmpului.

București. 18 Iunie. Rezultatul alegerilor de balotagiu la colegiul II de cameră este următorul: La Botoșani a fost ales Alex. Smelt (liberal), la Braïla Petre Bancotescu (liberal), la Prahova Pavel P. Panțu (liberal) și la Iași Ion Botez, liberal, care întrunise 1087 voturi față de 855 voturi întrunite de candidatul independent A. Cuza.

București. 18 Iunie. Scopul vizitei principelui Ferdinand al Bulgariei la București se pune în legătură cu apropiata logodnă a prințului Bulgariei. După cât se afirmă e vorba, ca prințul Ferdinand să se logodească cu principesa Beatrice de Saxa-Coburg și Gotha, sora principesei Maria a României.

Budapesta. 18 Iunie. Se anunță din Oradea-mare, că al patrulăa regiment de infanterie făcând niște exerciții de tir la Cardon, o șrapnelă cu care se dădeau semnalele făcând explozie, doi militari au fost grav răniți: ofițerul Rudolf Rapp, care a

fost dus în agonie la spital și soldatul Emeric David, care a fost ușor rănit. Exercițiile au fost suspendate.

Petersburg. 18 Iunie. În imperiu nu s'au semnalat până acum răscoale armate provocate de dizolvarea Dumei. Partidele din stânga au voit să se întrunească astăzi, dar au fost împedecate de poliție. La clubul partidelor din dreapta e mare animație. S'au ținut acolo numeroase discursuri patriotice. Cercurile liberale sunt foarte amărâte de noua lege electorală; conservatorii însă își manifestă bucuria. În tot orașul sunt concentrate mari forțe armate. La Kronstadt au fost arestați un număr de ofițeri, studenți și studente, cari fac parte din organizațiile revoluționare.

Haga. 17 Iunie. Știrea cu privire la disolvarea Dumei a provocat o mare consternație printre delegații statelor la conferința păcii. Delegații englezi și americani mai ales și-au manifestat revolta lor. Un delegat englez s'a exprimat în terminii următorii unui ziarist: »E scandalos faptul că un stat ca Rusia, care participă la un parlament universal, să permită acte de natura celor ce s'au petrecut în parlamentul național. Trebuie de protestat contra guvernului. S'a vorbit chiar că vor fi delegați, cari vor protesta într'una din ședințele conferinței contra disolvării Dumei. Se crede însă, că elementele mai calme vor izbuti să zădărnicească un asemenea protest. De nu, e probabil, ca delegații ruși să părăsească conferința, ceace ar pune piedeci activității conferinței.

Berlin. 17 Iunie. Din Sebastopol sosesc știri alarmante. După cum se svonește că ar fi avut loc ciocniri sângeroase în stradă.

Londra. 17 Iunie. Ziarului »Daily Express« i-se telegrafiază din Lisabona: Omar parte a orașului portugez Covilba a fost distrusă de o puternică explozie de dinamită. Sunt 30 de morți și numeroși răniți 16 clădiri mari au fost prefăcute în ruine. Explozia este probabil rezultatul unui atentat anarchist.

Petersburg. 18 Iunie. Poliția a terminat cu redactarea mandatelor de are stare destinate pentru cei 55 de deputați social-democrați. Eri dimineața au fost arestați 20 de deputați socialiști, printre cari se află și Zeretchi. Se vorbește în unele locuri, că pe vasele de războiu »Sinopa« și »Trisvitizelia« e pe cale să izbucnească revolta marinarilor. Guvernul, în tot cazul, e pregătit pentru orice eventualitate. Toate gările sunt ocupate militarmente.

Paris. 18 Iunie. Ziarul »Matin« primește următoarele dela corespondentul său din Petersburg: Palatul Dumei se aseamănă acum cu o pușcărie. Toate porțile sunt păzite de soldați, de asemenea și clubul cadeților are acest aspect. La clubul socialiștilor revoluționari, au apărut dimineața cinci membri. Un ziarist urcându-se la ei, a primit următoarele lămuriri: »Așteptăm poliția. Intregul partid va veni în curând aci. Credem că până mâine, vom fi cu toții închiși. Și la locuțiile deputaților din grupul muncii, s'au făcut percheziții.

Diverse.

Comerțul părului este foarte activ mai ales în centrul Franței, la Limoges Gannat etc. și în Italia, la Neapole, Genua etc. Statistica oficială arată, că numai Franța importă 170,000 kgr. păr pe an, și anume din Italia 25,000 și 100,000 din China, iar exportul poate, se suie la 45—50,000 kgr. Prețul părului variază considerabil după calitate și culoare. O frumoasă perucă blondă poate costa mai multe sute de lei. Perii albi ca atari nu se cumpără de amatori, dar boiți se plătesc chiar mai multe mii lei; boiangii îi cumpără cu 40—60 lei. Părul negru este mai greu decât cel blond și nu-i așa de fin ca acesta.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Braniceu

Corsete franțuzești și corsete pentru dame în poziție, specialități de bandaje pentru stomac, pânțee, gradhalter cu prefuri ieftine se capătă la Rappaport B. Strada Porții Nr 16 etajul I.

**Dela „Tipografia și Librăria“
A. MUREȘIANU, Brașov
se pot procura următoarele cărți**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Diverse.

„*Novela*“ de Vasile Ranta Buticescu. Broșura are 286 pagini și conține istoriile frumoase scrise într-un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Acastă broșură conține poezii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani + 5 b. porto.)

Dinu Millan roman. Nenuica sfânt, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rochia Catiței. Amedeo Madini. Din viața tristă. După natură. Balaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Pe pragul mormântului,“ de preotul G. Simu, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto).

Juvenilia, proză și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferența ținută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, prețul 50 b. + 5 b. porto.

Nu mă uita! Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebreale. Aranjată prin N. F. Negruțiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani. (+ 5 b. p.)

Pribeag, ediția I-ă de Ioan Iosif Scopol Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scritori, cetitori și critici de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului seu cântarea sârbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adevă Cântări la morți, adunate de I. Pop-Releganul. Prețul 80 bani. (+ 10 b. p.)

Cu vârfuri penși, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Umbre și lumini poezii de Em. Părdanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Asupra situațiunei, articoli și foișore de Ionu A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influența francesă în România de A. Xenopol profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Despre cel dintăiu ajutor la vătămări ale ochilor“ de Dr. Ioan Popp, medic colonel, și r. Acastă broșură conține pe 36 pagini sfaturile cele mai bune, cum se se procedă și ce măsuri grabnice se se ia în casurile de vătămări ale ochilor, o cărticică, care n'ar trebui să lipsescă din nici o familie.

Cântul în școala poporală de Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Teoria, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Avis important!

Aduc la cunoștința On. public de Dame din loc și din împrejurimea Brașovului, că m'am reintors din voiaju din streinătate și am adus un mare asortiment de

PĂLĂRII

de Dame, de Domnișoare și de copii.

Bogat asortiment de Modele din Wiena și Paris se găsește totdeauna în magazinul meu. — Pălării vechi prelucrez după moda cea mai nouă cu prețuri foarte moderate.

Asemenea să primește în salonul meu orice comandă de Rochi, Bluze, Costume de Dame și de copii de cusut cu prețuri foarte reduse. Rog On. public de Dame de a-mi da sprijinul D-lor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,
Strada Porții Nr. 16. Etajul I.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și inviorează

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, ținături de ureche, bătăle de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poței de mâncare, recea la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, uđul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tôte părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pöte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confunde cu aparatul „Volta“, de öre-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios öpri, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucii male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție förte siabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țără și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

Sirup de smeură de munte

aromatic, natural, cu garanție recomandă foarte ieftin

Trimiteri cu poșta în fiecare zi.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER,
BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstädter).

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colónă în 5 figuri. Descrisă și explicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („in loc de prefață“) de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (musica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pöte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei: administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

ATELIER DE GARDEROBE ELEGANTE PENTRU DOMNII

după măsură.

Executarea foarte fină.

Potriveală fără cusur.

Mare asortiment de

NOUȚĂȚI

moderne, de stofe indigene și din streinătate.

J. LISCHKA,

Brașov, Strada Vămiei nr. 21.

Articole de toaletă:

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne, Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apa de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielei, fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă cu preț foarte ieftin la

G. EITEL,
Strada Vămiei 18.